

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**PROCEDURA OPERAȚIONALĂ
PRIVIND TRANSFERUL ȘI ÎNSOȚIREA
PACIENTULUI ÎN CADRUL IMSP IMU**

CHIȘINĂU 2025

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	MANEA Diana	Director IMSP IMU		
1.2.	Verificat	MAXIM Igori	Vicedirector medical	06.03.25	
1.3.	Elaborat	VOVC Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	03.03.25	
1.4.	Elaborat	SUMAN Ala	Medic specialist din cadrul secției Managementul Calității serviciilor medicale	06.03.25	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1			
2.1.	Ediția 1	2017		
2.2.	Revizia 1:2	2025		2030

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1						
3.1.	Aplicare	1	Vicedirector medical	Vicedirector medical	Maxim Igori		
3.2.	Aplicare	2	Șef secție Managementul Calității serv. medicale	Șef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	3	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.4.	Aplicare	4	UPU	Șef	Leontii Boris		
3.5.	Aplicare	5	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîlețchi Sergiu		
3.6.	Aplicare	6	Secția reanimare	Șef	Crivorucica Veceslav		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.7.	Aplicare	7	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Şef	Cobilețchi Srgiu		
3.8.	Aplicare	8	Secția Hemodializă	Şef	Negru Rodica		
3.9.	Aplicare	9	Serviciul coordonare de transplant organe	Şef	Pavlovschi Elena		
3.10.	Aplicare	10	Departamentul Clinic chirurgie	Şef	Gafton Victor		
3.11.	Aplicare	11	Secția chirurgie nr.1	Şef	Gafton Victor		
3.12.	Aplicare	12	Secția chirurgie nr.2	Şef	Zaharia Sergiu		
3.13.	Aplicare	13	Secția chirurgie nr.3	Şef	Vermeiuc Octavian		
3.14.	Aplicare	14	Secția chirurgie traume asociate	Şef	Gagauz Ion		
3.15.	Aplicare	15	Secția chirurgie vasculară	Şef	Culiuc Vasile		
3.16.	Aplicare	16	Secția chirurgie OMF	Şef	Cebotari Mih		
3.17.	Aplicare	17	Secția urologie	Şef	Axenti Alin		
3.18.	Aplicare	18	Secția ginecologie	Şef	Tihon Ludmila		
3.19.	Aplicare	19	Secția endoscopie	Şef	Dolghii Andrei		
3.20.	Aplicare	20	Blocul de operații	Şef	Galben Sergiu		
3.21.	Aplicare	21	Secția morfopatologie	Şef	Berzoi Lilian		
3.22.	Aplicare	22	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie	Şef	Hîncota Dumitru		
3.23.	Aplicare	23	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Şef	Zelenschi Victor		
3.24.	Aplicare	24	Secția ortopedie nr.1	Şef	Tocarciuc Victor		
3.25.	Aplicare	25	Secția ortopedie nr.2	Şef	Croitor Petru		
3.26.	Aplicare	26	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Şef	Cemîrtan Veaceslav		
3.27.	Aplicare	27	Secția microchirurgie	Şef	Calistru Anatol		
3.28.	Aplicare	28	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Şef	Andronachi Victor		
3.29.	Aplicare	29	Secția neurochirurgie	Şef	Andronachi Victor		
3.30.	Aplicare	30	Secția chirurgia spinării	Şef	Ungureanu Victor		
3.31.	Aplicare	31	Secția oftalmologie	Şef	Chișcă Veronica		
3.32.	Aplicare	32	Laboratorul medicină intervențională	Şef	Smolnițchii Roman		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Nr. Crt.	1	2	3	4	5	6	7
3.33.	Aplicare	33	Departamentul Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Zota Eremei		
3.34.	Aplicare	34	Secția neurologie BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.35.	Aplicare	35	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.36.	Aplicare	36	Secția boli interne	Șef	Grigorenco Aliona		
3.37.	Aplicare	37	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Cernobrov Dumitru		
3.38.	Aplicare	38	Secția reabilitare medicală și medicină fizică	Șef	Samotiuc Elena		
3.39.	Aplicare	39	Departamentul Clinic Radioimagnostică și Diagnostic de Laborator	Șef	Zagadailov Diana		
3.40.	Aplicare	40	Secția diagnostica medicală	Șef			

Procedura de pregătire a pacientului în secție preoperator și accesul în sala de operație
Prezenta procedură este aplicabilă la nivel instituțional, fiind utilizată de cei cu responsabilități de realizarea ei în toate departamentele, secțiile și serviciile care se preocupă de îngrijirea pacienților.

Responsabili de proces: Șef Departament, Șef. secție și medic curant.

Echipa de proces: medicul care îndeplinește intervenția și asistenta de gardă, medicul curant și asistenta de post, șeful secției și asistenta superioară.

4. Scopul procedurii:

Scopul prezentei proceduri este de a stabili la nivel de instituție metodologia de transportare a pacientului în siguranță și în timp optim la diferite servicii de asistență medicală în condiții confortabile, cu evitarea complicațiilor posibile, cu protejarea și respectarea drepturilor pacientului.

5. Domeniul de aplicare:

Procedura se aplică în cadrul instituției de către tot personalul medico-sanitar (medici, asistente medicale, personal auxiliar ș.a.).

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale:

6.1. Reglementări internaționale:

- SR EN ISO 9001:2008, actualizat în a.2015 – Sistem de Management al Calității. Principii fundamentale și cerințe de bază;
- SR ISO IWA 1:2009 - Sistem de Management al Calității. Linii directoare pentru îmbunătățiri de process în organizațiile de servicii de sănătate;
- SR CEN/TS 15224:2007 – Servicii de sănătate. Sistem de Management al Calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001;
- Carta Europeană a Drepturilor Pacienților;
- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

6.2. Reglementări naționale:

- Legea Republicii Moldova nr.411 din 28.03.1995 ocrotirii sănătății, cu modificările ulterioare;
- Legea Republicii Moldova nr.263 din 27.10.2005 „Cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului”, cu modificările ulterioare;
- Legea Republicii Moldova nr.264-XYI din 27.10.2005 „Cu privire la exercitarea profesiei de medic”, cu modificările ulterioare;
- Legea Republicii Moldova nr.1585 din 27.02.1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr.192 din 24.03.2017 cu privire la aprobarea Codului deontologic al lucratorului medical și al farmaceutului;
- Ordinul Ministerului Sănătății nr.425 din 20.03.2018 „Cu privire la aprobarea Ghidului privind aplicarea procedurii de comunicare și consiliere a pacienților”;
- „Standarde de îngrijiri și nursing pentru asistente medicale și moașe”;
- Ordinul MS RM nr.1226 din 26.12.2022, cu privire la aprobarea Ghidului Național „Siguranța chirurgicală a pacientului în sala de operație”.

6.3. Reglementări secundare

- Ordinul MS nr.915 din 11.11.2024 „Cu privire la aprobarea Regulamentului cadru de organizare și funcționare a Subdiviziunii de Management al Calității serviciilor medicale”;
- Ordinul MS nr.189 din 05. 11.2015 „Cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public”;
- Ordinul MS nr.470 din 13. 06.2023 „Cu privire la evaluarea indicatorilor de performanță ai activității instituției medico-sanitare publice”;
- Ordinul MS nr.532 din 26. 05.2023 „Cu privire la modificarea anexei nr.2 al ordinului nr.470/2023”.

6.4. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul intern;
- Fișa de Siguranță Chirurgicală a Pacientului;
- Ordinul IMSP IMU nr.93 din 08 iunie 2017 „Cu privire la implementarea procedurii cadru privind elaborarea procedurilor în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă”;
- Circuitul documentelor, inclusiv cele electronice, aprobate la nivelul IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

6.5. Alte documente:

- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.04 din 02.01.2025 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Secției de Management al Calității serviciilor medicale”;
- Procedura Operațională nr.02/03 „Privind identificarea corectă a pacientului”;
- Procedura Operațională nr.03/57 „Privind igiena mâinilor”;
- Procedura Operațională nr.01/07 „Privind siguranța pacienților”;
- Procedura Operațională nr.01/05 „Privind protejarea drepturilor pacientului și însoțitorilor”;
- Procedura Operațională nr.03/64 „Privind transferul pacienților decedați”;
- Procedura Operațională nr.02/37 „Privind managementul durerii”;
- Procedura Operațională nr.02/10 „Privind completarea Fișei medicale a bolnavului de staționar”.

7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedură.

7.1. Definiții:

7.1.1.	RP	Responsabil de proces
7.1.2.	REP	Registrul de evidență a procedurilor
7.1.3.	MS,MPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
7.1.4.	IMSP	Instituție medico-sanitară publică
7.1.5.	CC	Consiliul Calității
7.1.6.	DCMU	Departamentul Clinic Medicină de Urgență

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

7.2. Abrevieri:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1	2	3
7.2.1.	PO	Procedură operațională - procedură care descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente la nivel de instituție medico-sanitară
7.2.2.	E	Elaborare
7.2.3.	V	Verificare
7.2.4.	A	Aprobare
7.2.5.	Ap	Aplicare
7.2.6.	Ah	Arhivare
7.2.7.	EN	Standard european
7.2.8.	ISO	Organizația internațională pentru standardizare
7.2.9.	IWA	Acordul Workshop internațional
7.2.10.	CEN	Comitetul european pentru standardizare

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1. Generalități:

Transportarea pacientului în cadrul instituției este o etapă importantă și necesară în cadrul acordării asistenței medicale pacienților.

Transportarea efectuată incorect poate determina agravarea bolii sau chiar decesul pacientului.

Transportarea trebuie asigurată prin metode efective și cu ajutorul echipamentului ce permite personalului medical să deplaseze în siguranță pacientul, ținând cont de afecțiunea de care suferă acesta, evitând înrăutățirea stării de sănătate sau apariția complicațiilor.

Transportarea pacientului poate fi realizată în următoarele situații:

- în / din secțiile de profil, de terapie intensivă, reanimare, UPU;
- în / din secțiile de profil, UPU, servicii;
- în / din blocul de operații;
- dintr-un salon în altul;
- transportarea la domiciliu, etc..

Categorii de pacienți care trebuie transportați:

- în stare de șoc;
- inconștienți, somnolenți, obnubiți;
- astenici, adinamici, cu tulburări de echilibru;
- febrili, epuizați;
- după intervenții;
- cu insuficiență cardio-pulmonară gravă;
- cu afecțiuni neurologice și dereglări de comportament;
- cu leziuni/afecțiuni ale membrilor inferioare ce limitează deplasarea;
- și în alte situații după caz.

Modalități de transportare:

În dependență de starea generală a pacientului, gravitatea maladiei, scopul și distanța transportării, deplasarea poate fi realizată cu ajutorul:

- brancardei;
- căruciorului;
- patului rulant;
- ascensorului.

Notă: Pentru toate mijloacele de transport, în dependență de necesitate, se va pregăti pătura sau saltea subțire, mușama, cearșaf, pernă, pătură pentru învelit.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Condiții de transportare:

- Transportarea se face lin, fără zdruncinături;
- În timpul transportării pacientul va fi învelit (după caz);
- Pacientul va fi așezat comod și în poziția corespunzătoare în funcție de afecțiunea de care suferă;
- Pacienții slăbiți, convalescenți sau afecțiuni ale membrelor inferioare sunt transportați cu căruciorul;
- Pacientul va fi transportat cu capul înainte;
- Pacientul va fi supravegheat de însoțitori pe toată perioada transportării. Cine să însoțească pacientul decide medicul curant/medicul de gardă sau șeful secției după caz;
- Pe toată perioada de transportare a pacientului pe brancardă, ultima va fi menținută în poziție orizontală;
- Pacientul operat se transportă în poziție decubit dorsal cu capul într-o parte pentru a evita aspirarea eventualelor vărsături;
- Se informează, după caz, reprezentantul legal al pacientului (rudele pacientului) despre scopul și locul transportării.

Transferul bolnavului în spital, dintr-o secție în alta, este o activitate importantă și necesară pentru asigurarea nivelului adecvat și în timp rezonabil a asistenței medicale la anumite etape. Transferul efectuat cu întârziere sau în condiții neadecvate, către anumite servicii, poate determina agravarea bolii sau chiar decesul bolnavului.

Transferul trebuie asigurat prin metode efective și echipament ce va permite personalului medical să deplaseze în siguranță un pacient, ținând cont de afecțiunea de care suferă acesta, evitând agravarea durerilor și apariția complicațiilor sau înrăutățirea stării, etc. Transferul trebuie efectuat în condiții bune, cu mult management și atenție față de pacient.

Transferul poate fi necesar în următoarele situații: de la o secție la alta; la /de la servicii de diagnostic și tratament (în cadrul instituției sau alte instituții medico-sanitare); la / de la sala de operații; dintr-un salon în altul; dintr-un pat în altul, dintr-un bloc în altul, de la o clinică la alta etc.

8.2. Resurse necesare:

- **Resurse materiale:** echipament de protecție, brancardă, cărucior, pat rulant, ascensor, pătură sau saltea subțire, mușama, cearșaf, pernă, pături pentru învelit, materiale de birotică și altele;
- **Resurse umane:** persoane care în contextul sarcinilor de serviciu, sunt implicate în activitățile specifice, ce fac obiectul procedurii operaționale;
- **Resurse financiare:** sunt reprezentate de cheltuielile necesare pentru achiziționarea resurselor materiale necesare;
- **Resurse nemateriale:** acte ce confirmă calificarea, specializări, certificate de educație medicală continuă și instruirii.

Modul de lucru:

Etapele necesare realizării procedurii:

- Identificarea pacientului;
- coordonarea transferului/transportării;
- pregătirea pacientului;
- pregătirea mijlocului de transport;
- monitorizarea pacientului.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

Inițial se realizează identificarea corectă a pacientului, se pregătește fișa medicală. Transportarea pacientului se realizează, doar cu permisiunea medicului și sub responsabilitatea acestuia. Ulterior are loc pregătirea pacientului și a mijlocului de transport.

Înainte de a începe transferul se va ține cont de următoarele: ce contraindicații de mișcare are pacientul, dacă transferul poate fi realizat de către o singură persoană sau mai multe persoane, dacă echipamentul cu care pacientul urmează să fie transportat este în stare funcțională.

În cazul transferului/transportării pacientului în interiorul spitalului, medicul curant/de gardă contactează medicul unde urmează să fie transferat pacientul pentru a stabili transferul și a discuta cazul.

Pregătirea pacientului:

Psihologică:

- se anunță pacientul despre ulterioara transportare, necesitatea transportării, modul și direcția de transportare, explicați mișcările care se vor face;
- se obține acordul pacientului.

Fizică:

- se evaluează starea generală a pacientului și se asigură mijlocul de transport adecvat pentru transportarea în siguranță;
- se ajută pacientul să se îmbrace corespunzător (dacă e cazul);
- se asigură intimitatea pacientului.

8.3. Reguli generale:

8.3.1. Decizia referitor la transferul pacientului este luată de către consiliul medical sau de către medicul curant, înregistrată în „Fișa medicală a bolnavului de staționar” (F 003/e – 2012) în baza căruia se organizează planul de transfer al pacientului;

8.3.2. În cazul transferului pacientului în interiorul spitalului, medicul curant al pacientului contactează medicul unde urmează să fie transferat pacientul pentru a stabili transferul și a discuta cazul;

8.3.3. Transferul pacientului în alte instituții medicale se îndeplinește în conformitate cu următoarele condiții:

- ✓ transferul pacientului se solicită din partea pacientului sau companiei de asigurare, serviciile cărora sunt utilizate de către pacient;
- ✓ prezența necesității de a realiza tratamentul pacientului în alt spital sau clinică din cauză apariției unor probleme de sănătate ale pacientului, tratamentul căruia nu poate fi realizat în spitalul dat;
- ✓ imposibilitatea de a presta serviciul medical necesar pentru pacient în instituția noastră.

8.3.4. Transferul pacientului se planifică și se îndeplinește luând în considerare următoarele puncte:

- ✓ Securitatea pacientului;
- ✓ Confidențialitatea pacientului;
- ✓ Realizarea continuă a îngrijirii și tratamentului necesar;
- ✓ Comunicarea între persoanele care asigură îngrijirea pacientului.

8.3.5. Transferul pacientului nu se realizează dacă:

- ✓ semnele vitale ale pacientului nu sunt stabile;
- ✓ condițiile necesare pentru acordarea îngrijirii pacientului lipsesc în spitalul sau clinica unde pacientul urmează să fie transferat.

8.3.6. În scopul asigurării monitorizării pacientului, administrării continue a medicamentelor și realizării tratamentului necesar în secția în care pacientul se transferă, pacientul se expediază cu Fișa medicală a bolnavului de staționar (F 003/e – 2012) în care se fixează motivul adresării pacientului în spital, diagnosticul stabilit, procedurile efectuate în spital, medicamentele administrate, tratamentul acordat, motivul transferului, starea pacientului în timpul transferului;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- 8.3.7. În scopul transferului pacientului se întocmește epicriza de transfer, care cuprinde informații referitoare la starea somatică a pacientului la momentul transferării, tratamentul și măsurile diagnostic-curative efectuate, evoluția în dinamică a procesului patologic (traumei) și motivele transferării;
- 8.3.8. Medicul curant al pacientului informează pacientul și rudele sale despre motivul transferării și planul nou al tratamentului;
- 8.3.9. Medicul curant asigură locul pentru internarea pacientului în alta secție/alt spital;
- 8.3.10. Informația prealabilă despre starea pacientului este acordată asistentei medicale superioare a secției în care se transferă pacientul sau persoanei care primește pacientul în alt spital, de către asistenta medicală care însoțește pacientul. Se specifică cerințele și echipamentul special, conform necesităților pacientului, cum ar fi: oxigen, vacuum, monitor, ventilator, etc.
- 8.3.11. Tratamentul pacientului trebuie să fie asigurat și în timpul transferării. Dacă transferul este un impediment în realizarea tratamentului sau cauzează stoparea pe termen scurt, atunci decizia în privința stopării tratamentului sau efectuării procedurilor necesare în salonul pacientului este luată în baza consultării prealabile cu medicul curant;
- 8.3.12. În timpul transferării și primirii pacientului în alte secții ale spitalului sunt respectate criteriile de internare și externare a pacientului;
- 8.3.13. Până la realizarea transferului medicul și asistenta medicală asigură integritatea Fișei medicale a pacientului de staționar. Se efectuează verificarea „**Fișei medicale a bolnavului de staționar**”, (atenție specială se acordă completării și semnării formularelor de consimțământ către pacient sau rudele sale, rezultatele investigațiilor de laborator și diagnostice, integrității rapoartelor și înregistrărilor asistentei medicale);
- 8.3.14. Fișa medicală a pacientului de staționar în toate cazurile de transfer se transmite împreună cu pacientul;
- 8.3.15. După evaluarea stării pacientului de către medic se specifică metoda potrivită de transport și personalul medical care va însoți pacientul în timpul transferării;
- 8.3.16. Dacă transferul pacientului nu este urgent, se efectuează evaluarea generală a stării pacientului și se determină semnele vitale până la realizarea transferului. În scopul realizării transferului, este contactată secția/spitalul în care va fi transferat pacientul;
- 8.3.17. Procedura transportării pacientului se realizează conform „**Instrucțiunii de transport și manipulare a pacientului**”. Conform stării pacientului medicul sau asistenta medicală, la fel personalul medical inferior, asigură transferarea în siguranță a pacientului;
- 8.3.18. În scopul asigurării transferării în siguranță a pacientului, marginile patului sau brancardei tot timpul sunt menținute în poziția ridicată;
- 8.3.19. Epicriza de transfer se semnează de către medicul curant din cadrul secției din care se transferă pacientul și de către șeful secției în care – se transferă;
- 8.3.20. Transmiterea Fișei medicale a pacientului de staționar, inclusiv datele detaliate despre starea sănătății lui se efectuează după ce pacientul este aranjat în pat în secția de staționar și sau lângă patul pacientului în secția terapie intensivă, la fel se efectuează controlul și semnarea „**Epicrizei de transfer a pacientului**” de către ambele părți.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

8.4. Transferul pacientului în blocul de operații:

Transportarea pacientului în sala de operații:

- se efectuează identificarea pacientului;
- intervențiile chirurgicale presupun pregătirea prealabilă a pacientului pentru intervenție;
- în ziua de operație toate procedurile pentru pregătirea pacientului sunt finalizate. Se efectuează verificarea **Acordului informat privind efectuarea intervențiilor chirurgicale și Acordului informat privind efectuarea anesteziei;**
- asistenta medicală a blocului operator informează secția de staționar despre ora când se poate iniția transferul pacientului în blocul operator;
- pacientul este transportat în blocul operator cu ajutorul asistentei medicale și personalului medical inferior în poziție culcată, fără obiecte prețioase și îmbrăcăminte;
- dacă starea pacientului este critică, medicul împreună cu asistenta medicală/personalul medical inferior însoțesc pacientul în timpul transferului.

În sala de operație – pacientul se prea de către asistenta medical sau medicul anesteziolog și personalul medical inferior (infermier, brancardier) al blocului de operație.

Verificarea identificării corecte a pacientului, locului, scopului și volumului intervenției chirurgicale, se efectuează de fiecare dată, când responsabilitatea pentru îngrijirea pacientului este transferată unei alte persoane; și înainte de a începe anestezia.

- Verificarea independentă trebuie efectuată de colaboratori medicali implicați în îngrijirea pacientului.
- Identificarea pacientului se face de obicei verbal prin comunicarea față în față cu un pacient treaz, lucid sau rudele acestuia.
- Identitatea pacientului trebuie confirmată nu numai prin nume, ci și prin al doilea semn suplimentar (de exemplu, data nașterii, adresa de domiciliu etc.)
- Înregistrările din Fișa medicală, inclusiv descrierea patologiei, concluzia preoperatorie și consimțământul informat al pacientului, trebuie să conțină descrieri clare ale procedurii programate și a locului operației, inclusiv lateralitatea sau nivelul.
- Este necesar să se verifice cu atenție marcajul corect al rezultatelor examenărilor imagistice, cum ar fi radiografiile: datele pașaportului și vârsta pacientului, data examinării, partea leziunii etc.
- Înainte și în timpul operației/procedurii în sala de operație trebuie să fie disponibile imagini corespunzătoare și adecvate.
- Ca măsură finală de verificare, utilizarea unui „time out” sau a „pauzei chirurgicale” – o scurtă pauză înainte de efectuarea inciziei, este recomandată ca mijloc de asigurare a unei comunicări clare între membrii echipei operatorii și prevenire a potențialelor erori de tip „loc greșit” sau „pacient greșit”. În această etapă, orice îndoieli sau inconsecvențe ar trebui clarificate.

8.5. Transportarea pacientului din blocul operator în secția de profil:

- după intervenția chirurgicală și perioada de trezire (postanestezie) asistenta medicală sau medicul anesteziolog informează secția corespunzătoare despre transferul pacientului;
- în prealabil se pregătește salonul, se face curățenie, dezinfecție și aerisirea salonului.

Patul trebuie să fie funcțional și să fie amplasat pentru a avea acces la pacient din toate părțile. Se dezinfectează salteaua. Se întreprind toate măsurile pentru combaterea infecțiilor asociate asistenței medicale. Se așterne cearșaful, se învelește plapuma cu cearșaf;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- pacientul este transportat din blocul operator/terapie intensivi însoțit de către personalul medical din secția respectivă, cu supraveghere continuă, după caz, și de către medical anestezistolog/reanimatolog.

La transferul pacientului de pe brancardă pe pat participă 4-5 lucrători medicali (persoanele care însoțesc și persoanele din secție care primesc pacientul). Se susține capul. Se susține mâna pacientului cu perfuzie. Se monitorizează perfuzia, sondele, drenajele, cateterele, etc. Pacientul se transferă cu tot cu cearșaf de pe brancardă pe pat. Se învelește pacientul. Se monitorizează starea pacientului.

8.6. Transferul pacientului din UPU în secțiile de staționar sau terapie intensivă:

- 8.6.1.** Conform „Regulamentului de funcționare a secției de urgență” medicul UPU solicită consultația altui medic din cadrul secției în care se planifică transferarea pacientului, internat UPU, planul îngrijirii și tratamentului cărui este alcătuit;
- 8.6.2.** În scopul îndeplinirii investigațiilor radiologice pacienții se transferă în secția de radioimagnostică însoțit de asistenta medicală sau personalul medical inferior cu Fișa medicală. Până la sfârșitul investigației pacientul este monitorizat de către asistenta medicală, în timp ce se efectuează procedura;
- 8.6.3.** Decizia în privința transferării pacientului din UPU în scopul internării în secțiile spitalicești sau terapie intensivă este luată de către medicul specialist respectiv;
- 8.6.4.** În scopul soluționării problemelor organizatorice a procesului de transfer a pacientului în secția de staționar sau terapie intensivă, medicul respectiv informează asistenta medicală a secției în care pacientul va fi spitalizat despre procesul organizatoric;
- 8.6.5.** Asistenta medicală din UPU informează prealabil prin telefon asistenta medicală din secția în care pacientul va fi transferat despre starea sănătății pacientului. Dacă starea pacientului necesită utilizarea echipamentului special în secția în care pacientul va fi internat, asistenta medicală din UPU informează despre aceasta secția respectivă și asigură pregătirea utilajului;
- 8.6.6.** Asistenta medicală sau medicul din cadrul UPU informează pacientul și rudele pacientului despre secția în care pacientul va fi transferat.
- 8.6.7.** Asistenta medicală din cadrul UPU înregistrează toate datele referitor la pacient în **„Fișa medicală a bolnavului de staționar”**;
- 8.6.8.** În procesul transportării pacientului în secția respectivă sunt utilizate scaunul cu roțile sau brancarda în funcție de starea pacientului;
- 8.6.9.** Pacientul este transportat în secția respectivă de staționar sau secția de terapie intensivă de către asistentă medicală și personalul medical inferior cu ascensorul special prevăzut pentru pacienți;
- 8.6.10.** Pacienții transferați în secția de staționar sau terapie intensivă din UPU sunt transferați în pat cu ajutorul asistentei medicale UPU, asistentei medicale a secției de staționar și personalului medical inferior (brancardieri) în conformitate cu **„Instrucțiune de transport și manipulare a pacientului”**. În terapia intensivă transferarea pacientului dintr-un pat în altul trebuie să fie îndeplinită respectând zona până la linia de delimitare a infecțiilor marcată la intrarea în terapie intensivă;
- 8.6.11.** Remiterea (transmiterea) Fișei pacientului și datelor despre starea sănătății lui se efectuează la postul asistentei medicale în secțiile de staționar sau chiar lângă patul pacientului în secția de terapie intensivă după transferarea pacientului în pat, la fel se efectuează controlul datelor înregistrate în **„Fișa medicală a bolnavului de staționar, Epicriza de transfer”** de către ambele părți.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

8.7. Transferarea pacientului din secția terapie intensivă în secțiile de staționar:

- 8.7.1. Transferarea pacienților din secția terapie intensivă în secțiile de staționar se efectuează la finisarea îngrijirii pacientului și tratamentului administrat în secția terapie intensivă în conformitate cu criteriile de externare, după evaluarea pacientului de către medicul din secția terapie intensivă și medicul respectiv din secția de staționar;
- 8.7.2. Asistenta medicală a secției terapie intensivă contactează asistenta medicală a secției de staționar în care pacientul va fi transferat, pentru a concretiza disponibilitatea paturilor libere. Organizarea procesului de internare a pacientului se efectuează în coordonare cu conducerea secției de staționar în care va fi transferat pacientul;
- 8.7.3. Pacientul este transferat dintr-un pat în altul sau din pat pe brancardă conform **„Instrucțiunii de transport și manipulare a pacientului”**. În secția terapie intensivă pacientul este transportat dintr-un pat în altul, respectând zona până la linia de delimitare a infecțiilor, marcată la intrarea în secția de terapie intensivă;
- 8.7.4. Asistenta medicală a secției în care se transferă pacientul primește pacientul în baza **„Fișei medicale a bolnavului de staționar și anume a Epicrizei de transfer al pacientului”**, cu fișa medicală a pacientului, rezultatele investigațiilor și echipamentul necesar plasat chiar lângă patul pacientului.

8.8. Transferarea pacientului în scopul îndeplinirii examinărilor:

- 8.8.1. În scopul transferării pacientului din UPU sau secțiile de staționar pentru examinările necesare, medicul respectiv determină pregătirile prealabile pentru efectuarea examinării respective;
- 8.8.2. În conformitate cu solicitarea examinării, asistenta medicală face programarea în secția respectivă;
- 8.8.3. La ora programării pacientul este transportat în secția respectivă în baza măsurilor de securitate și conform **„Instrucțiune de transport și manipulare a pacientului”**, cu solicitarea pentru examinare și fișa medicală a pacientului; după efectuarea examinării pacientul este transportat înapoi în secția respectivă.

8.9. Transferarea pacientului în secția morfopatologie:

- 8.9.1. Toate procedurile organizatorice legate de pacientul decedat sunt desfășurate în conformitate cu **„Instrucțiune în caz de deces al pacientului”** și **„Instrucțiune privind cazurile de internare a pacienților decedați (moarte clinică)”**;
- 8.9.2. După finisarea pregătirii pacientului decedat, decesul cărui este stabilit de către medicul respectiv, pacientul decedat este transferat pe brancardă;
- 8.9.3 După completarea „Protocolului de deces” pacientul decedat este transportat în morgă.
- 8.9.4. Toate procedurile organizatorice legate de pacienții aduși decedați în UPU sunt desfășurate în limitele **„Instrucțiunii referitor la cazuri judiciare”**.

8.10. Transferarea pacienților în alte instituții medicale:

- 8.10.1. În timpul tratamentului pacientului în UPU sau secția de staționar, dacă pacientul refuză tratamentul prestat și exprimă dorința de a părăsi instituția medicală, procedurile de externare a pacientului sunt realizate în baza **„Formularului de refuz de la investigații și/sau tratament”**;
- 8.10.2. Dacă medicul curant al pacientului ia decizia de a transfera pacientul în alta clinică din motive medicale, medicul dat specifică spitalul care corespunde cerințelor necesare pentru tratamentul pacientului, corespunde capacităților sale financiare, la fel completează **„Extras – Trimitere, Forma 027/e”** specificând motivele transferului dat;
- 8.10.3. Pacientul și familia sa este informată de către medicul curant despre motivul transferării, continuarea tratamentului administrat, metodele alternative de tratament, imposibilitatea de a realiza transferul, etc.;

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

8.10.4. După determinarea instituției medicale în care se planifică transferul pacientului, medicul curant al pacientului contactează persoana împuternicită a instituției și află despre capacitățile clinicii de a acorda serviciile medicale necesare și de internare a pacientului.

După ce acordul instituției medicale unde urmează să fie internat pacientul este primit, medicul curant al pacientului din clinica curentă înregistrează numele medicului curant al pacientului din secția clinicii în care pacientul va fi transferat în **„Extras – Trimitere, Formular statistic 027/e”**;

Dacă instituția medicală unde urmează să fie transferat pacientul nu dă acordul pentru internare, atunci sunt examinate alte alternative;

8.10.5. În scopul asigurării continuității tratamentului pacientului în instituția medicală unde urmează să fie transferat pacientul, se pregătește Fișa medicală a pacientului;

8.10.6. În scopul asigurării prestării continue a serviciilor de asistență medicală, datele despre îngrijirea pacientului și tratamentul necesar sunt înregistrate separat în **„Extras – Trimitere, Formular statistic 027/e”**;

8.10.7. Medicul curant al pacientului (la necesitate) specifică personalul medical care va însoți pacientul și va monitoriza starea clinică în timpul transferului;

8.10.8. La data și ora realizării transferului asistenta medicală din cadrul UPU asigură disponibilitatea ambulanței și utilajului necesar pentru îndeplinirea transportării pacientului.

La data și ora transferării toate documentele pregătite pentru remiterea în alta instituție medicală, **„Extras – Trimitere, Formular statistic 027/e”**, articolele de valoare ale pacientului (dacă sunt prezente) sunt transmise în timpul transferului persoanei responsabile în baza semnăturii.

8.10.9. Pacientul este transportat din pat pe brancardă/ambulanță cu ajutorul asistentei medicale și personalului medical inferior conform **„Instrucțiunii de transport și manipulare a pacientului”**;

8.10.10. Pacientul se transferă prin intermediul autosanitare din subordinea UPU, a serviciului de Urgență „112” sau **„Transfer inerspitalicesc”**.

9. Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

9.1. Medicii, asistenții medicali, brancardierii sunt responsabili pentru îndeplinirea acestei proceduri.

a. Responsabilul de proces – vicedirectorul medical:

- ✓ elaborează/revizuieste/retrage procedura;
- ✓ coordonează aplicarea procedurilor de asigurare și evaluare a calității;
- ✓ gestionează elaborarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru;
- ✓ gestionează Manualul procedurilor.

b. Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă:

- ✓ aprobă procedura.

c. Vicedirectorul medical:

- ✓ impune aplicarea procedurii;
- ✓ asigură resurse pentru aplicarea procedurii.

d. Responsabilii de proces:

- ✓ aplică și respectă procedura;
- ✓ difuzează procedură în cadrul compartimentului;
- ✓ organizează grupuri de lucru pentru discutarea și aplicarea procedurii.

10. Anexe:

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/51 IMSP Institutul de Medicină Urgentă
TITLU: Procedura operațională privind transferul și însoțirea pacientului în cadrul IMU	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

11. Cuprins:

Nr.d/o	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta	1
2	Lista responsabililor de elaborare	2
3	Lista responsabililor la care se difuzează ediția	2-4
4	Scopul	4
5	Domeniul de aplicare	4
6	Documente de referință	4
7	Definiții și prescurtări ale termenilor	5
8	Descrierea procedurii	6
9	Reguli generale	8-9
10	Transferul pacientului în blocul de operații	10
11	Transferul pacientului în secțiile de staționar	10
12	Transferul pacientului din UPU sau s/terapie intensivă în secțiile de staționar	11
13	Transferul pacientului în scopul îndeplinirii examinărilor	12
14	Transferul pacientului în s/morfopatologie	12
15	Transferul pacientului în alte instituții medicale	12
16	Responsabilități	13
18	Cuprins	14